

APLICATIU

GUIA DOCENT

PROVISIONAL

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Organització d'Empreses
Codi	100521
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	2on curs, 2on semestre
Horari	GRUP MATÍ: dimarts de 10:45 a 12:15 i divendres de 9:00 a 10:30 GRUP TARDA: dimarts de 17:45 a 19:15 i divendres de 16:00 a 17:30
Lloc on s'imparteix	Facultat de Dret
Llengües	Català / Castellà

Responsable de l'assignatura

Nom professor/a	Christian Serarols
Departament	Economia de l'Empresa
Universitat/Institució	Autònoma de Barcelona
Despatx	B1-1098
Telèfon (*)	935 814 303
e-mail	christian.serarols@uab.cat
Horari de tutories	A convenir (prèvia sol·licitud per email)

2. Equip docent

Nom professor/a	Christian Serarols
Departament	Economia de l'Empresa
Universitat/Institució	Autònoma de Barcelona
Despatx	B1-1098
Telèfon (*)	935 814 303
e-mail	christian.serarols@uab.cat
Horari de tutories	A convenir (prèvia sol·licitud per email)

3.- Prerequisits

No existeixen prerequisits oficials per cursar aquesta matèria, però es recomana haver cursat l'assignatura d'Economia de l'Empresa (1er curs 1er semestre) i Introducció a l'Economia (1er curs 1er semestre)

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

En el Pla d'Estudis del Grau de Relacions Laborals (6 d'abril de 2009), la breu descripció del contingut de l'assignatura d'Organització d'Empreses indica: *"La naturaleza de la organización, el diseño y las formas organizativas, la organización y métodos del trabajo y los instrumentos y procesos administrativos-organizativos"*

Aquesta assignatura està pensada per Graus/Titulacions on els alumnes no acostumen a tenir una formació sòlida en Economia ni Empresa, però que han de cursar assignatures de la matèria d'Organització i Direcció d'Empreses. Així, el repte de l'acadèmic consisteix en adaptar els coneixements corresponents a aquesta àrea, per tal de facilitar-ne l'assimilació per part dels alumnes, que en principi, no cal que tinguin una base suficient.

Aquest fet s'ha de tenir en compte en el moment de dissenyar el programa, ja que afecta a l'elecció dels continguts més idonis d'aquesta assignatura introductòria de l'àrea de coneixement d'Organització d'Empreses.

En l'assignatura s'imparteixen els fonaments i els aspectes centrals de l'estudi, disseny i l'organització del treball a les empreses, així com les qüestions bàsiques que fan referència a la qualitat en el treball. Com a objectius específics d'aquesta assignatura, destaquem:

- Comprendre què és el disseny organitzatiu i saber identificar les principals formes organitzatives existents
- Comprendre i saber realitzar les funcions que realitzen els directors de producció
- Comprendre i saber dissenyar llocs de treball atractius
- Comprendre i aplicar el concepte de productivitat en el treball
- Comprendre i saber aplicar les principals tècniques de l'estudi de mètodes i temps de treball
- Comprendre què significa la qualitat i les distintes tècniques existents per aconseguir-la

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CE2. Identificar, analitzar i resoldre els problemes i situacions complexes des d'una perspectiva interdisciplinària (econòmica, històrica, jurídica, psicològica i sociològica)

Resultats d'aprenentatge

CE2.19. Conèixer les formes organitzatives, l'organització i mètodes de treball
CE2.20. Dissenyar noves formes organitzatives
CE2.21. Aplicar els instruments administratius i organitzatius

Competència

CE14. Realitzar anàlisis, diagnòstics, donar recolzament i prendre decisions en matèria d'estructura organitzativa, organització del treball, estudi de mètodes i temps de treball

Resultats d'aprenentatge

CE14.1. Saber planificar i utilitzar els indicadors actuals per a la gestió dels recursos humans

Competències transversals

CT1. Treballar de forma autònoma.
CT2. Organitzar i gestionar la planificació del temps.
CT5. Expressar idees o fets clarament i de manera persuasiva.
CT11. Treballar en equip.
CT20. Capacitat per percebre l'impacte i les implicacions de decisions i activitats en altres parts de l'empresa

6.- Continguts de l'assignatura

1. El disseny organitzatiu

- 1.1. Diferenciació i integració d'activitats
- 1.2. Dimensions de l'estructura organitzativa (complexitat, formalització i centralització) i factors de contingència (estratègia, entorn, mida i tecnologia entre altres)
- 1.3. Classes d'estructures organitzatives
- 1.4. Nous models organitzatius

En aquest bloc tractarà el disseny organitzatiu com el resultat de dos processos simultanis i complementaris: la diferenciació i la integració. A continuació analitzarem quines són les variables que defineixen l'estructura organitzativa i com els factors contingents en determinen el comportament. Seguidament, es definiran els principals tipus d'estructures organitzatives existents i com estan evolucionant per adaptar-se a l'entorn actual.

2. Eines per organitzar i gestionar el treball a l'empresa

- 2.1. Els ERP's
- 2.2. La gestió de l'aprovisionament
- 2.3. Els MRP's

L'objectiu principal d'aquest bloc consisteix en estudiar les característiques dels paquets de software que donen suport a les distintes àrees funcionals de l'empresa, i en especial, a l'àrea de producció. Així, el primer tema ens mostra les característiques principals del software ERP. A continuació, veurem què és l'aprovisionament, centrant-nos en les principals tècniques clàssiques quan l'empresa disposa d'una demanda independent. En l'últim tema estudiarem la planificació de necessitats de materials (MRP) en sistemes de producció multifàsics, quan la demanda de béns és dependent (no subjecte a les condicions de mercat sinó que està relacionada amb la d'altres productes de nivell superior).

3. El disseny de llocs de treball

- 3.1. Model de les característiques del lloc de treball
- 3.2. Tècniques d'intervenció i noves formes organitzatives d'organitzar el treball
- 3.3. Condicions ambientals del lloc de treball

En aquest bloc, de disseny de llocs de treball, s'estudien quines són les variables principals que afecten a la definició dels llocs de treball. Seguidament, s'analitzen quines tècniques existeixen per aconseguir una millor adequació de les necessitats dels individus a les exigències organitzatives del lloc de treball, i també s'estudien les distintes formes d'organitzar el treball en termes de temps i horaris, prestació del treball i teletreball. Finalment, s'estudia com les condicions ambientals del lloc poden afectar el disseny dels llocs de treball.

4. Mètodes i temps de treball

- 4.1. Productivitat i estudi del treball
- 4.2. Millora de mètodes i optimització de processos
- 4.3. Mesura de temps i estudi de moviments

Aquest bloc comença estudiant la importància del concepte de productivitat del treball, què és i com es pot mesurar. També analitza el contingut del treball i quines tècniques es poden utilitzar pel seu

estudi. A continuació, s'explica com seleccionar el treball objecte d'estudi i quines eines es poden utilitzar per registrar la informació (diagrames, cursogrames, etc.). Finalment, l'últim tema es centra en l'estudi de les tècniques principals que serveixen per determinar el temps que s'inverteix per portar a terme tasques segons les normes d'execució predeterminades.

5. La qualitat del treball

- 5.1. El concepte de qualitat i la qualitat total
- 5.2. Els costos de la qualitat
- 5.3. Tècniques de millora de la qualitat

Aquest últim bloc tracta de la qualitat en el treball. Comencem definint el concepte de qualitat, l'evolució històrica, els elements principals i els costos relacionats. Finalment, es tracten els aspectes fonamentals de la gestió de la qualitat, les tècniques i la certificació.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

El centre del procés d'aprenentatge és el treball de l'estudiant, qui aprèn treballant, essent la missió del professor ajudar-lo en aquesta tasca: (1) subministrant-li informació i mostrant-li les fonts on es pot aconseguir; (2) dirigint els seus passos de manera que el procés d'aprenentatge pugui realitzar-se eficaçment. D'acord amb aquestes idees, i d'acord amb els objectius de l'assignatura, el desenvolupament del curs es basa en les següents activitats, que es divideixen en tres grans grups:

Classes magistrals: on l'estudiant assoleix les bases conceptuals de la matèria, així com la seva contextualització i completant-les amb l'estudi personal dels temes explicats. Aquestes classes magistrals són les activitats on s'exigeix menys interactivitat a l'estudiant i estan concebudes com un mètode fonamentalment unidireccional de transmissió de coneixements del professor a l'alumne.

Classes pràctiques: on els estudiants (en grups de màxim 4 persones) analitzen exercicis/casos/lectures per tal de comprendre críticament allò que s'explica a les classes teòriques. En aquestes classes, el professor donarà suport als dubtes que puguin sorgir en la seva resolució.

Presentació de treballs: on els estudiants (en grups de màxim 4 persones) realitzen una cerca bibliogràfica (fora de l'aula) per contestar una sèrie de preguntes d'un treball de recerca temàtic a escollir dins del programa de l'assignatura.

Examen final: disposarà d'una part tipus test, una part de preguntes curtes i 1 o 2 lectures/exercicis/casos.

TIPUS D'ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Dirigides (aula)		
Exposició professor (classe magistral) (20%)	30	CE2.19, CE2.20, CE2.21, CE14.1

Discussió d'exercicis/casos/lectures (classes pràctiques) (8%)	12	CE2.19, CE2.20, CE2.21, CE14.1, CT1, CT20
Examen final (2%)	3	CE2.19, CE2.20, CE2.21, CE14.1
TOTAL (30%)	45	

Supervisades (fora de l'aula)

Documentació i bibliografia del treball en grup (tutoria programada) (30%)	45	CE2.19, CE2.20, CE2.21, CE14.1, CT1, CT2, CT5, CT11
TOTAL (30%)	45	

Autònomes (fora de l'aula)

Estudi personal i preparació de l'examen (30%)	45	CE2.19, CE2.20, CE2.21, CE14.1, CT1, CT2
Exercicis/lectures/casos individuals (10%)	15	CT1, CT2, CT5, CT20
TOTAL (40%)	60	

ACTIVITATS D'AVUACIÓ	% NOTA	RESULTATS D'APRENTATGE
Respostes (en grup) als exercicis/casos/lectures de les classes pràctiques	30%	CE2.19, CE2.20, CE2.21, CE14.1, CT1, CT20
Redacció (en grup) del treball en grup i documentació prèvia lliurada a tutories	30%	CE2.19, CE2.20, CE2.21, CE14.1, CT1, CT2, CT5, CT11
Examen final (individual)	40%	CE2.19, CE2.20, CE2.21, CE14.1
TOTAL	100%	

8.- Avaluació

L'avaluació es realitza al llarg del curs, en part en grup i en part individualment.

Avaluació en grup

S'avalua el treball realitzat en grup i l'assoliment de les competències: CE2.19, CE2.20, CE2.21, CE14.1, CT1, CT2, CT5, CT11. Per fer aquesta avaluació es compta amb:

- Respostes als exercicis/casos/lectures de les classes pràctiques (30% de la nota). Cal lliurar TOTES les pràctiques i treure un mínim de 4 per poder fer mitjana amb la resta d'activitats.
- Redacció del treball en grup i documentació prèvia lliurada a tutories (30% de la nota). Cal lliurar el treball i treure un mínim de 4 per poder fer mitjana amb la resta d'activitats.

Avaluació individual

S'avaluen els coneixements conceptuals i teòrics de la matèria assolits per l'alumne, així com la seva capacitat d'anàlisi i de raonament crític. Per fer aquesta avaluació es compta amb:

- Examen final (40% de la nota). S'ha de treure un mínim de 4 per poder fer mitjana amb la resta d'activitats.

Nota final: $0,3 \cdot \text{Pràctiques} + 0,3 \cdot \text{Treball} + 0,4 \cdot \text{Examen}$ (sempre i quan es tingui 4 o més de cada part)

Els suspesos i no-presentats:

Es considera que TOTS els estudiants realitzen el procés d'avaluació continuada. Per tant, esgoten la convocatòria i tindran una nota final d'aprovat o suspès de l'assignatura, en cap cas de no presentat. L'excepció és pels estudiants que no hagin lliurat CAP pràctica, ni el treball i que, a més, no es presentin a l'examen final, en aquest cas tindran un no presentat.

9- Bibliografia i enllaços web

Bloc 1: El disseny organitzatiu

- BUENO, E. (1996) "Organización de empresas: estructura, procesos y modelos". Ed. Pirámide, Madrid.
- FUENTE, J. M.; GARCÍA-TENORIO, J.; GUERRAS, L.A.; HERNANGÓMEZ, J. (2002) "Diseño organizativo de la empresa". Ed. Civitas, Madrid.
- MINTZBERG, H. (1984) "La estructuración de las organizaciones". Ed. Ariel, Barcelona.

Bloc 2: Eines per organitzar i gestionar el treball a l'empresa

- CAPELLERAS, J.L.; ROYES, A.; SERAROLS, C. (2007) "Organització i Mètodes de Treball I". Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra. Capítol 6.
- FERNÁNDEZ GUERRERO, R. (coord.) (1998) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Civitas, Madrid. Capítols 7 i 8.
- GIL ESTALLO, M.A; GINER DE LA FUENTE, F. (2007) "¿Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Conceptos e instrumentos (7ª edición revisada y actualizada)". Esic Editorial, Madrid. Capítols 14 i 16.
- MARTI, R.; SERAROLS, C.; DE CASTRO, R. (2003) "Organització de la producció". Publicació docent de la Universitat de Girona, Girona. Capítols 4, 5 i 6.

Bloc 3: El disseny de llocs de treball

- AGUIRRE de MENA, J. M.; RODRÍGUEZ, M^a. M.; TOUS, D. (2002) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Pirámide, Madrid. Capítols 3, 6, 7, 8 i 9.
- FERNÁNDEZ GUERRERO, R. (coord.) (1998) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Civitas, Madrid. Capítol 6.
- GIL ESTALLO, M.A; GINER DE LA FUENTE, F. (2007) "¿Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Conceptos e instrumentos (7ª edición revisada y actualizada)". Esic Editorial, Madrid. Capítols 7 i 15.

Bloc 4: Mètodes i temps de treball

- AGUIRRE de MENA, J. M.; RODRÍGUEZ, M^a. M.; TOUS, D. (2002) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Pirámide, Madrid. Capítols 11, 12, 13, 14 i 15.
- FERNÁNDEZ GUERRERO, R. (coord.) (1998) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Civitas, Madrid. Capítols 5 i 9.
- O.I.T. (1996) "Introducción al estudio del trabajo, 4ª ed. (revisada)". Ed. O.I.T., Ginebra.

Bloc 5: La qualitat del treball

- AGUIRRE de MENA, J. M.; RODRÍGUEZ, M^a. M.; TOUS, D. (2002) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Pirámide, Madrid. Capítols 10.
- FERNÁNDEZ GUERRERO, R. (coord.) (1998) "Organización y métodos de trabajo". Ed. Civitas, Madrid. Capítol 9.
- GIL ESTALLO, M.A; GINER DE LA FUENTE, F. (2007) "¿Cómo crear y hacer funcionar una empresa. Conceptos e instrumentos (7ª edición revisada y actualizada)". Esic Editorial, Madrid. Capítols 16
- LLORÉNS, F.J.; FUENTES, M^a.M. (2000) "Calidad total. Fundamentos e implantación". Ed. Pirámide, Madrid.

10.- Programació de l'assignatura

	Dimarts (Grup Matí, 10:45-12:15 / Grup Tarda, 17:45-19:15)		Divendres (Grup Matí, 9:00-10:30 / Grup Tarda, 16:00-17:30)
15-feb	1.1. Diferenciació i integració d'activitats	18-feb	1.1. Diferenciació i integració d'activitats 1.2. Dimensions de l'estructura i factors contingents
22-feb	1.2. Dimensions de l'estructura i factors contingents	25-feb	Pràctica 1: Exercicis varis de disseny organitzatiu
1-mar	1.3. Classes d'estructures organitzatives	4-mar	1.4. Nous models organitzatius
8-mar	Pràctica 2: Exercicis varis de formes organitzatives	11-mar	2.1. Els ERP's
15-mar	2.1. Els ERP's 2.2. La gestió de l'aprovisionament	18-mar	2.2. La gestió de l'aprovisionament
22-mar	2.3. Els MRP's	25-mar	2.3. Els MRP's
29-mar	Pràctica 3: Exercicis varis d'MRP i gestió d'aprovisionament	1-abr	3.1. Model de les característiques del lloc de treball
4-abr	3.1. Model de les característiques del lloc de treball	8-abr	3.2. Tècniques d'intervenció i noves formes d'organitzar el treball
11-abr	3.2. Tècniques d'intervenció i noves formes d'organitzar el treball	15-abr	3.3. Condicionants ambientals del lloc de treball
26-abr	Pràctica 4: Exercicis varis de disseny de llocs de treball	29-abr	4.1. Productivitat i estudi del treball
3-mai	4.1. Productivitat i estudi del treball 4.2. Millora de mètodes i optimització de processos	6-mai	4.2. Millora de mètodes i optimització de processos
10-mai	4.3. Mesura de temps i estudi de moviments	13-mai	4.3. Mesura de temps i estudi de moviments
17-mai	Pràctica 5: Exercicis varis de mètodes i temps de treball	20-mai	5.1. Concepte de qualitat i la qualitat total
24-mai	5.2 Els costos de la qualitat	27-mai	5.3. Tècniques de millora de la qualitat
31-mai	Tutoria en grup del treball	17-jun	Examen final (2 hores) Lliurament del treball final

10.- Programació de l'assignatura

ACTIVITATS D'APRENENTATGE I LLIURAMENTS

TIPUS	ACTIVITAT	DATA/ES	MATERIAL
Classes magistrals	Assoliment dels conceptes teòrics de l'assignatura	Dimarts i divendres del 15/02 al 31/05	Accedir al Campus Virtual per obtenir el material docent: teoria
Classe pràctica 1*	Factors de contingència i mecanismes de coordinació de Díaz et al. (2002) Exercicis varis de disseny organitzatiu	Divendres 25/02	Accedir al Campus Virtual per obtenir el material docent: pràctica 1
Classe pràctica 2*	Productes d'alimentació i els problemes creixen Exercicis varis de formes organitzatives	Dimarts 08/03	Accedir al Campus Virtual per obtenir el material docent: pràctica 2
Classe pràctica 3*	Exercicis varis d'MRP i gestió d'aprovisionament (Martí et al. 2003; Capelleras et al. 2007)	Dimarts 29/03	Accedir al Campus Virtual per obtenir el material docent: pràctica 3
Classe pràctica 4*	Exercicis varis de disseny de llocs de treball	Dimarts 26/04	Accedir al Campus Virtual per obtenir el material docent: pràctica 4
Classe pràctica 5*	Exercicis varis de mètodes i temps de treball	Dimarts 17/05	Accedir al Campus Virtual per obtenir el material docent: pràctica 5
Tutoria en grup del treball*	Lliurar estructura del treball i recerca bibliogràfica realitzada	Dimarts 31/05	Accedir al Campus Virtual per obtenir la guia dels treballs
Examen*	Es realitzarà l'examen final de l'assignatura i es lliurarà el treball	Divendres 17/06	

* Les dates de realització de l'activitat coincideixen amb les dates que s'ha de lliurar la pràctica, treball o presentació